

Biblioteca Oberta

Guia d'audiovisuals

Ciutats de somni:

B de Barcelona

Nº 11 Desembre 2005 ©SMB Vila-real

Biblioteca Central. C/ Solades, 25. Tel. 964 52 04 81

e-mail: biblioteca@ajvila-real.es

Ciutats de somni: B de Barcelona

Els testimonis més antics de la presència humana al territori de Barcelona són unes restes massa aïllades que daten a la fi del neolític. Però és durant el primer mil·lenni quan se documenta un poblament més estable per tota la zona. A partir dels segles VII-VI aC s'establiren al llarg de la serralada litoral diversos poblats de finals del bronze i principis del ferro. Malgrat les troballes de poblaments d'íbers laietans al cim del Puget, al turó de la Rovira o a Montjuïc, els orígens de la ciutat de Barcelona cal situar-los en època romana, més concretament en el segle I aC La colònia Iulia, Augusta Paterna Faventia Barcino fou fundada als voltants del mont Tàber per a acollir, molt possiblement, els llicenciats de les guerres càntabres. La ciutat estigué voltada per una muralla, que no posà cap resistència

a les tropes d'Ataulfo, ja que la conquerí el 415, establint-la com la primera capital del regne visigot, doncs poc després, serà traslladada a Toledo. A principis del segle VIII, de camí cap als Pirineus, el visir al-Hurr ocupà Barcelona (717-718) fins que Lluís I el Piadós, després d'un

llarg setge, la conqueriria.

Guifré el Pelós inicià la dinastia comtal de Barcelona en el segle IX, depenent al principi, dels reis francs. La incursió i saqueig musulmà de Barcelona per part d' al-Mansur el 985, significà la independència de fet dels francs, per no haver acudit al seu auxili, trencant els vincles de vassallatge. L'arribada del primer mil·lenni suposà el començament d'una època de prosperitat i transformació en tots els aspectes, convertint-se en una gran potència marítima. El matrimoni entre el comte de Barcelona, Ramon Berenguer IV, i la filla del rei d'Aragó uní els dos territoris en un només, que fou anomenat a partir dels seus successors com Corona d'Aragó.

Aquest període de creixement i d'expansió començà a decaure amb les greus crisis demogràfiques a causa de les epidèmies i la fam fonamentalment, a partir del segle XIV. Aquesta decadència es prolongà fins ben entrat el segle XVIII. Durant aquest temps, la Corona d'Aragó, i per tant, Barcelona, patiren les conseqüències, de manera negativa, de la caiguda de Constantinoble, del descobriment d'Amèrica (ja que els ports marítims de la Corona d'Aragó no van poder comerciar amb les colònies americanes fins 1778), de la Guerra dels Segadors i de la Guerra de Successió, entre moltes altres.

A poc a poc, la ciutat començà la seua recuperació econòmica i social, malgrat les distintes convulsions polítiques i socials que es produïren per tota la península. Malgrat tot això, s'inicià un període d'expansió urbanístic amb la destrucció de la ciutadella, l'enderrocament de les muralles, l'Eixample, que culminà amb l'Exposició Universal de 1888 que la consagrà com una gran ciutat europea.

Barcelona anà convertint-se en una capital de l'avantguarda en tots els aspectes culturals. Les barricades i la crema d'esglésies i convents de la Setmana Tràgica, el pistolerisme entre els patrons i els anarquistes dels anys 20, la dictadura de Primo de Rivera, la Segona República i la Guerra Civil amb els seus bombardejos, assolaren la ciutat, i deixaren el 1939, una Barcelona vençuda que havia d'afrontar una llarga postguerra.

La proclamació de la ciutat de Barcelona com seu dels Jocs Olímpics de 1992 significà una profunda renovació, i es va donar a conèixer com una ciutat acollidora i oberta.

Barcelona és avui en dia una moderna ciutat mediterrània amb personalitat pròpia, totalment renovada i transformada, oberta a altres cultures i pobles.

La relació de la ciutat de Barcelona amb el món del cinema es remunta gairebé al naixement del seté art. El nombre de produccions filmades en els carrers barcelonins, tant de caire nacional com internacional, són nombrosos. Cal recordar, entre les últimes, les exitoses *Todo sobre mi madre* (1999) d'Almodóvar, amb la que va guanyar l'Óscar de l'Acadèmia de Hollywood en la secció de millor pel·lícula no anglesa, i també la francesa *L'auberge espagnol* (2002) de Cédric Klapisch, que va ser tot un esdeveniment a nivell europeu.

Des de l'any 1986 l'Ajuntament de Barcelona va posar en funcionament el Barcelona Plató, un organisme que vetlla per la creació audiovisual en la ciutat comtal, i

des d'aleshores a ençà, el nombre de produccions filmades entre els seus carrers ha augmentant significativament. Tanmateix, cal retrotraure's fins als primers

anys del segle XX per trobar les primeres relacions de Barcelona amb el cinema. I cal recordar que l'atracció de la ciutat no ha recaigut únicament en directors hispànics, sinó

també en cineastes internacionals que han filmat diverses escenes, i més rarament, la pel·lícula sencera, com Orson Welles (*Mr Arkadin*, 1955), Henry Hathaway (*El fabuloso mundo del circo*, 1964), Alain Tanner (*El diario de lady M*, 1993), Whit Stillman (*Barcelona*, 1996), Cédric Klapisch (*Una casa de locos*, 2002), Alan Parker (*La vida de David Gale*, 2002) Brad Anderson (*El maquinista*, 2003), Peter Greenaway (*The Tulse Luper Suitcases. From Sark to Finish*, 2004), Breck Eisner (*Sahara*, 2004) Tom Tykwer (*Perfume*, 2005) i Clive Gordon (*Cargo*, 2005), entre molts altres. Però també molts directors espanyols també l'han utilitzada com a escenari en distints moments de les seues obres cinematogràfiques com F. Rovira Beleta (*Los Tarantos*, 1964), Carlos Saura (*La prima Angélica*, 1973), M. Huerga

(*Antártida*, 1995), J. Balagueró (*Els sense nom*, 1999), A. Villaronga (*El mar*, 1999), Fernando Trueba (*El embrujo de Shangai*, 2001), P. Almodóvar (*La mala educación*, 2003), Miguel Courtois (*Lobo*, 2003), A. de la Iglesia (*Crimen ferpecto*, 2004) y Vicente Aranda (*Tirant Lo*

Blanc, 2005) entre molts més.

Fitxes de pel·lícules

Todo sobre mi madre

País: Espanya

Any de producció: 1999

Director: [Pedro Almodóvar](#)

Intèrprets: Cecilia Roth, Marisa Paredes, Penélope Cruz

Duració: 97min.

Sinopsi: El fill de Manuela, infermera de l'Organització Nacional de Trasplantaments, mor en un accident. Abans d'aquest drama, el xic havia finalitzat d'escriure un llibre titulat Todo sobre mi madre, on expressava la seua intranquil·litat per no haver conegut a son pare, a qui creia mort. Però realment son pare viu i Manuela decideix buscar-lo a Barcelona per a lliurar-li el llibre escrit pel seu fill.

Las largas vacaciones del 36

País: Espanya

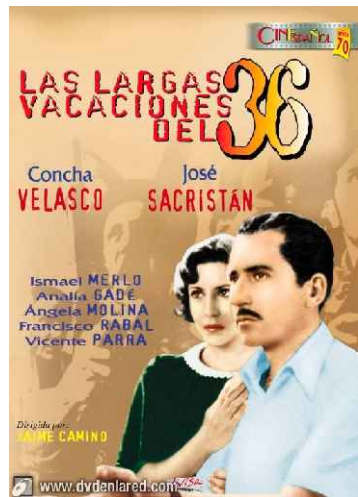
Any de producció: 1977

Director: [Jaime Camino](#)

Intèrprets: Concha Velasco, José Sacristán, Ángela Molina

Duració: 107 min.

Sinopsi: L'esclat de la Guerra Civil al juliol de 1936 sorprén moltes famílies burgeses catalanes en vacances. En un xicotet poble al costat de Barcelona, diverses famílies amigues decideixen continuar-les, però els continus bombardejos de Barcelona, junt amb la prolongació de la guerra i l'escassetat d'aliments començaran els enfrontaments entre elles.

Anita no perd el tren

País: Espanya

Any de producció: 2000

Director: Ventura Pons

Intèrprets: Rosa Maria Sardà, José Coronado, María Barranco

Duració: 90 min.

Sinopsi: Anita és prejubilada perquè el cinema on treballava a terra per donar pas a unes multisales. Incapaç de remuntar el xoc, continua anant cada dia al descampat o hi havia abans un cinema i ara una constructora està aixecant les noves sales. Però acabarà embolicada i enamorada amb l'home que porta l'excavadora de l'obra, fet que l'ajudarà a marcar un abans i un després en la seua vida.

El fabuloso mundo del circo

Títol original: Circus world

País: EUA

Any de producció: 1964

Director: Henry Hathaway

Intèrprets: John Wayne, Rita Hayworth, Claudia Cardinale

Duració: 135 min.

Sinopsi: Matt Masters és propietari d'un circ que està de gira per Europa. Malauradament, el vaixell que transporta el material s'afona prop del port de Barcelona. Masters haurà de tornar a començar pacientment.

Bilbao

País: Espanya

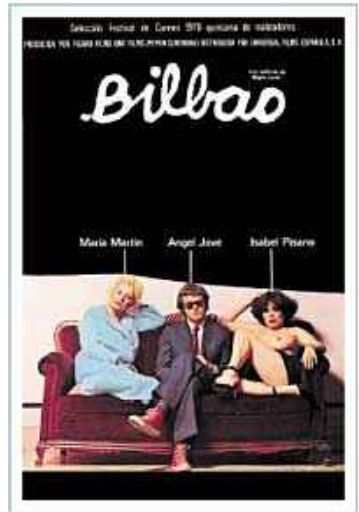
Any de producció: 1978

Director: Bigas Luna

Intèrprets: Àngel Jové, María Martín, Isabel Pisano

Duració: 88 min.

Sinopsi: Leo, una persona obsessiva i morbosa, viu en casa de Maria, una dona major que ell amb qui manté una relació sadomasoquista. L'oncle de Leo els manté, a ell perquè es mantinga allunyat de la seua família i a ella perquè és la seua amant. Però Leo, en les seues eixides per la ciutat en busca de motivacions fetitxistes, troba a Bilbao, una prostituta que vol incloure en la seua col·lecció.

Pau i el seu germà

País: Espanya

Any de producció: 2000

Director: Marc Recha

Intèrprets: David Selvas, Nathalie Boutefeu, Marieta Orozco

Duració: 103 min.

Sinopsi: Àlex treballava al port de Barcelona, però un dia decideix deixar-lo tot i anar-se'n a viure a un xicotet poble dels Pirineus, sense que el Pau, el seu germà, i sa mare s'assabenten. Ara els ha arribat la notícia del suïcidi d'Àlex, raó per la qual viatgen al poble on ell ha viscut els últims mesos.

En construcción

País: Espanya

Any de producció: 2000

Director: José Luis Guerin

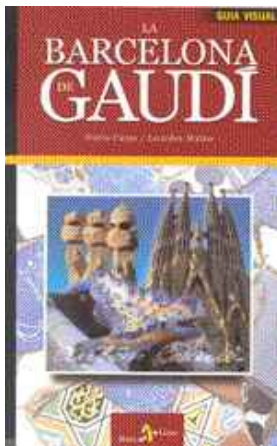
Intèrprets: Antonio Atar, Iván Guzmán, Juan López

Duració: 127 min.

Sinopsi: Rodada al llarg d'any i mig, segueix el procés de construcció d'un immoble en el cor del barri xinès de Barcelona.

La Barcelona de Gaudí

Sinopsi: Recorregut pels edificis modernistes i altres construccions de la Barcelona modernista realitzades per Antoni Gaudí.